MAXIM GORKIJ:

PÍSEŇ O BURŇÁKOVI...

Na šedou plání moře vítr mraky shání...

Mezi mraky a mořem hrdě víří Bouřňák, černému blesku jsa podoben...

Brzo vln křídlem se dotýkají, brzo jak střela vyletují k mrakům, křičí... a mraky slyší radost v smělém křiku ptáka.

V tom křiku je touha po bouři! Sílu hněvu, plamen vášně a důvěru ve vítězství slyší mraky v tom křiku!...

Čejky sténají před bouří,sténají a zmítají se nad mořem a chtěly by na jeho dno skrýti svou hrůzu před bouří... Jim nedostupnou je rozkoš z boje životního... rachot hromu je děsí.

Hloupá kajka pokorně schovává své tučné tělo do útesů skalních...

Jen hrdý bouřňák prorývá směle a svobodně šedivé, zpěněné moře...

Mraky klesají nad moře stále mračněji a níže ... a vlny hučí a zmítají se k nebi, jdouce naproti bleskům...

Hrom burácí...

V pěně hněvu sténají vlny, hádajíce se s větrem.

Tu uchvátí vítr kupu vln do svého silného objetí a vrhá jimi rozmachem v divoké zlobě na útesy, rozbíjeje je v prach a roztříknutou pěnu...

Bouřňák s křikem víří, černému blesku jsa podoben, jako střela proniká mraky, křídlem sráží pěnu vln...

Teď pluje vzduchem jako demon, hrdý, černý demon bouře, a směje se i vzlyká....

On z mraků se směje, on z radosti pláče!

V hněvu blesku a hromu — bystrý demon, on dávno cítí únavu.

On ví, že mraky nezakryjí na vždy slunce, ne, ne, nezakryjí...

Vítr zpívá...

Hrom burácí!

Jako siná skvrna planou hradby mračen nad bezdnem moře...

Moře loví střely blesku a hasí je ve své hlubině.

Jako ohniví hadi vijí se nad mořem mizíce v zpěněných vlnách beze sopy... — Bouře!... Brzo zahřmí bouře!...

To smělý Bouřňák tak hrdě proráří blesky i hněvivě řvoucí moře...

To křičí prorok vítězství. — Ať silněji zahřmí bouře!...

OTAKAR CHARVAT:

SMRT.

Drobná črta.

U Horáků bylo už od rána podivné ticho a smutno... Byla neděle a Horák odešel kamsi do schůze. Horáková seděla v koutu světnice celá uslzená a do sebe zahloubaná... Děti někam odběhly a jenom malý Jeník, jindy jako šídlo neposedný, seděl na zemi a všecek jaksi zaražen, prohlížel malované obrázky anglického denníku. Byl k nepoznání.... Jindy každý darebácký kousek Buster Browna vyvolal u něho bouři nadšení i touhu po napodobení, ale dnes jakoby ani těch veselých obrázků si neuvědomil —

Chvílemi zabloudil očima k lůžku, na němž ležela stará Horačka a po té zadíval se zase na matku, ale vida ji uplakanou, neodvážil se rušiti ticha —

Jenom hodiny, takové starodávné "švarcwaldovky", jež si staří Horákovi přivezli z Čech jako památku, tikaly jednotvárně do nezvyklého utišení...

Od lůžka ozvalo se táhlé, hluboké vzdychnutí a v zápětí tlumené, suché zakašlání. Horáková vstala a přiblížila se k posteli.

"Chcete něco, babičko!" zeptala se.

"Nic... dítě... nic. Václav se ještě nevrátil?" odpovídal temný jakoby předsmrtný hlas ze spousty peřin.

"Ne, ještě tu není. Sama nevím, co tam dnes tak dlouho dělá," odpověděla Horáková.

Chvíli stála u lůžka nemocné a když tato opětně ztichla, odešla kamsi do kuchyně.

Po chvíli vrátily se děti. Z kuchyně doléhal do světnice chvílemi hlučný anglický hovor, do něhož místy mísil se i smích. Náhle otevřely se dveře a děvče asi osmnáctileté zavolalo: "John!" Hošík se zvedl a odešel do kuchyně.

* * *

Stará Horáková nebyla u mladých dlouho. Ještě do nedávna bydlela v malém domku na druhém konci ulice. V tomto domku žili se starým Horákem, který zemřel před rokem, celých třiadvacet let... Domeček koupili si hned když přijeli do Omahy z kterési nebrasské osady, kdež po pět let pracovali na farmě jednoho ze svých vzdálenějších příbuzných, za úspory pětiletého pobytu v Americe. Starý Horák byl přičinlivým člověkem a poněvadž i jediný syn Václav tehdy už vydělával, dařilo se jim dobře. V okolí byli usazeni samí Češi a tu nebylo divu, že Horákovi brzy tam zvykli a zdomácněli. A když po čtyřech letech syn se oženil a od nich odstěhoval, žili sami — klidně a spokojeně. Před rokem zemřel starý Horák a stařenka zůstala v domku samotinká. Stýskalo se jí po společnosti nějaké a proto, když syn ji vyzval, aby k němu se odstěhovala, učinila tak. Leč nevydržela tam dlouho. S dětmi nemohla se ani dorozuměti, poněvadž česky znaly jen málo a ještě nerady jazykem svých rodičů hovořily. Jedině malý Jeník, jenž často k babičce přicházíval i jindy, znal dobře česky, ale i ten se svými sourozenci mluvil anglicky. Babičce Horákové bylo tam jaksi teskno a nevolno. Pobyla mezi nimi asi měsíc a již opětně usadila se ve svém domku, jenž zůstal jejím odchodem opuštěn. Mladých nenavštěvovala a jen Jeník byl jedinou páskou, jež s rodinou syna ji spojovala.

Když před měsícem onemocněla těžce, vzali ji mladí k sobě. Obsluhovali ji rádi a ochotně. Vždyť byla to snad poslední služba, již stařence prokazovali....

* * *

K večeru se stařence přitížilo.... Těžké oddychování a chvílemi i tlumené sténání nasvědčovalo, že babička velice trpí... Horák, který asi před hodinou se vrátil, stál u lůžka, ostatní byli v kuchyni.

"Václave," zahovořila stařenka slabým hlasem.

"Co chcete, babičko!" ozval se Horák, náhle vzpamatovav se ze své ztrnulosti.

"Pojď sem blíž... Tak... sedni si... a poslechni mne... Vždy jsi se divil, proč se mně to tu u vás nelíbí... proč vám odtud utíkám... Dnes ti to řeknu... Vždy mně to tu připadalo jaksi cizí .. bez lásky... bez upřímnosti... Tvé děti na mne hleděly tak podivně jako s opovržením... Vždycky jsem ti kladla na srdce, abys' je česky naučil... Neudělal jsi to... Sám běhal jsi po schůzích, po národních slavnostech... ale děti jsi česky nenaučil... Jak jsem se mohla na to dívat, když vlastní krev viděla jsem tak zvrhlou, když děti vlastního syna viděla jsem styděti se za svůj původ."

Stařenka ustala. Mluvila s nasazením všech sil a na každé slovo jakoby kladla důraz.

"Těžko a smutno bylo mně vždycky mezi vámi," hovořila dále. "Zdálo se mně... jakoby zde na mne všecko padalo... Nebyla jsem tu jaksi mezi svými... Václave... a to je všechno tvou vinou a nedbalostí... Pravda, máš své starosti...ale tu chvíli mohl jsi dětem věnovat... Vymlouval jsi se, že žena je zde vychovaná, že se jí nemohu divit... Pravda... jí nedávám vinu, ale tobě... Tohle jsem ti chtěla říci, než se světa sejdu... Dlouho jsem o tom přemýšlela... a odhodlala jsem se k tomu teprve dnes... Václave, přeju ti všechno dobré ... a přeju ti, abys' se nedočkal takového zklamání nad svými dětmi jako já... a neodcházel odtud s bolestí... jako já... To ... Václave... bolí... bolí.... Víc než co jiného... bolí... A to si pamatuj..."

Namodralá, hubená ruka pozdvihla se a zakalené oči stařenčiny spočinuly na tváři syna.

"Vá-cla-ve, zavolej sem všechny — —"

"Ježíši, maminko — —" zavzlykal Horák,spatřiv předsmrtný výraz v tváři své matky.

"Jdi! Za-vo lej!"

Horák odešel do kuchyně. Po chvíli vešla Horáková a čtyři děti. Nejstarší byla dívčina asi osmnáctiletá, hezké tváře a pěkné postavy. Dále byli tři hoši nestejného vzrůstu.

"Sem," zašeptala stařenka.

Všichni přistoupili k posteli umírající. Dět měly v očích výraz udivení a bylo na nich dobře znáti, že není jim příjemným tento výjev.

Stařenka s nasazením všech sil vztýčila se na lůžku. Zakalenýma očima rozhlédla se po všech, otevřela ústa jakoby chtěla cosi říci, náhle však klesla na podušky zpět — —

Děti plačtivě zanaříkaly...

Hlasitý pláč, spíše vzbuzený strachem než lítostí naplnil ovzduší světnice, od stěn se odrážel a otevřeným oknem unikal ven.

Horák i Horáková měli plné oči slz... Stařenka však již neslyšela ani neviděla...

Dodýchala....

Horák se k ní naklonil a oči zatlačil .. A tiskna víčka své matce rodné, vzpomněl si na poslední její slova... Přelétnuv pohledem shromážděné děti, udiveně na něho skrze slzy hledící, nezdržel se a jako ony se rozplakal...

Babička.

Moravský obrázek.

— Tak babičko, já vám předepíšu prášky, a budete užívat ráno v poledne a večer jeden. — "Ale prosím ich, nepředepisujú mi nic. Já už chcu umřít." — Tak nač si voláte doktora? — "Ale no, dyby se to nejak se mně vobrátilo, aby potom naši neměli nejaký následování."

Šedesátiletý člověk není k žádnému užitku.

Dle dra. Oslera lidé, kteří dosáhnou 60. let, jsou prakticky tělesně i duševně vysíleni, a nejsou společnosti lidské více k žádnému užitku. Jest pravda, že s přibýváním let duševní svěžesti a sil tělesných ubývá, ale také jest pravda, že Severův proslavený lék, Životní balsám, mládí a sílu obnovil stům mužův a žen v pokročilém věku. Jest to znamenitý silitel pro sestárlé lidi, pro slabé, churavé ženy, pro všecky s nemoci se zotavující a jest neomylným prostředkem proti zácpě, obtížnému trávení, hlavy bolení, a všem podobným nemocem. Cena 75c láhev. Na prodej u všech lékárníků aneb u W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa .

Předplaťte se na Pokrok pouze $1 ročně.

* Ze státního blázince bylo dne 28. srpna telefonováno clevelandské "Volnosti", že zemřel tam Josef Sedláček. Zemřelý byl 35 let stár, bydlel s manželkou a třemi dětmi v č.92 Croton ave. Na sklonku června, jeda z práce domů, spadl se stupátka a potloukl se na hlavě i na noze. Od té doby nebyl svůj. Příznaky choromyslnosti byli čím dále tím patrnější. Z počátku mudroval jak bylo by možno sloučit všecka náboženství, pak chlubil se znalostí všech známých i neznámých řečí, a když 7. července propukl v zuřivost, odkázán byl do státního blázince, kde 28. srpna smilovala se nad ním smrt.

Spolehlivé pojištění na život
za skutečnou cenu
u
Woodmen of the World
(Dřevařů Světa)
ČESKÉ TÁBORY V OMAZE A SOUTH OMAZE.
Dobrá to věc!

Louis Berka,
český právník a veřejný notař
941 N. Y. Life Bldg., Omaha.
TELEFONY: Úřadovna, L2855; Obydlí. 2565

CENY hledatelů domovů po Illinois Central dráze do
míst v Minnesotě, Severní Dakotě a Kanadském severo západě. Lístky na prodej každé úterý za jedno jízdné více $2.00 za okružní cestu, platné na 21 den ode dne prodeje
Vlaky vyjíždí z Omahy v 8:20 ráno a 8:30 večer
Ceny a úplné podrobnosti v City Ticket Office, 1402 Farnam St., Omaha, nebo pište na
SAMUEL NORTH,
District Passenger Agent, - Omaha Neb.

POMNIKY
žulové a mramorové
Frank Novák,
1413-15 So. 13th St., Omaha, Neb.
(naproti Hotelu Praha)
Velký sklad, krásná práce a zaručena. Kupte si pomník v Omaze. Co ušetříte, zaplatí vám více než cestu.

Čeští rolníci pozor! My máme na skladě všechno hospodářské nářadí. Nyní nabízíme vám naše
vyorávače na brambory.
Je to výtečné nářadí, bez něhož se neobejde žádný pěstitel brambor, řepy, mrkve a jiných plodin kořenových.
Prodáváme vše, čeho je třeba pro dům a hospodářství
Nízké tovární ceny, řádná obsluha, přímé poctivé jednání.
Chcete-li dáti přednost

spolehlivé firmě české, pište si ještě dnes o náš český katalog. Adresujte:
Cena $5.90 váha 87 lb.
U. S. Mail Order House,
Marshall Boul. and 21st St., Chicago, Ill.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
Pravidelná poštovní a paroplavební doprava
z Baltimore do Brémen
přímo po nových dvoušroubových poštovních parnících od 7.500 do 10.000 tun nosnosti:
Cassel, Breslau, Rhein, Koeln, Hanover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz, Neckar, Main.
II. kajuta z Baltimore do Bremen od $45.00 nahoru
Tyto parníky mají pouze jednu kajutu, jež označena jest jako II. kajuta.
Výše jmenované parníky jsou výhradně nové, výtečně zbudované a salony a kajuty na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách.
Další zprávy podávají generální jednatelé:
A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S Gay St., Baltimore, Md
H. CLAUSENIUS & CO., 95 Dearborn Str., Chicago, Ill
aneb jejich zástupci